

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 102/05-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Turňu, bytom B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. K., N., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Brezno v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 175/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jozefa Turňu o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2005 doručená sťažnosť Jozefa Turňu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 175/03.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „*Na OS v B. sa pod č. k. 5 C 175/03 vedie konanie vo veci žalobcu: A. M., proti žalovanému: Jozef Turňa vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Navrhovateľka podala návrh vo vyššie uvedenej veci na súd dňa 8. 9. 2003. Uznesením zo dňa 9. 9. 2003 mi súd uložil, aby som sa k návrhu navrhovateľky vyjadril v lehote tridsiatich dní. Dňa 9. 10. 2003 som súdu zaslal prostredníctvom mojej právnej zástupkyne vyjadrenie, v ktorom som sa vyjadril ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú predmetom konania. Po zaslaní vyjadrenia som očakával, že súd vo veci vytyčí pojednávanie*“.

Následne sťažovateľ zaslal okresnému súdu dve žiadosti o nariadenie termínu pojednávania, na ktoré však nedostal odpoveď. Dňa 3. decembra 2004 podal sťažovateľ sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov [účinného v relevantnom čase (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“)] adresovanú predsedníčke okresného súdu (ďalej len „sťažnosť orgánu štátnej správy súdu“). V nadväznosti na to mu bolo 21. januára 2005 doručené predvolanie na pojednávanie nariadené na 8. február 2005, na ktorom boli vypočutí účastníci konania a zároveň bolo rozhodnuté, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie. Uznesenie, ktorým okresný súd ustanovil znalca, bolo vydané 17. februára 2005 a sťažovateľovi bolo doručené 24. februára 2005.

Na základe uvedeného sťažovateľ tvrdí, že okresný súd vo veci riadne nekonal v období od 9. septembra 2003 do 18. januára 2005, čím podľa neho došlo k prieťahom v konaní v trvaní sedemnástich mesiacov. Počnúc od 18. januára 2005 okresný súd podľa názoru sťažovateľa vo veci riadne koná.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti rozhodol nálezom, že v označenom konaní bolo nečinnosťou okresného súdu porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a súčasne sa domáha priznania primeraného

finančného zadostučinenia v sume 25 000 Sk, čo odôvodňuje tým, že „V dôsledku nečinnosti súdu účastníci konania boli v právnej neistote“.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone (medzi ktoré posudzovaný prípad nepatrí). Ústavný súd je preto viazaný aj tvrdením sťažovateľa o tom, kedy podľa jeho poznatkov skončila nečinnosť všeobecného súdu v konaní, v ktorom podľa neho došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 77/02, I. ÚS 232/04).

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ tvrdil, že okresný súd bol v napadnutom konaní nečinný v období od 9. septembra 2003 do 18. januára 2005. Po tomto dátume už podľa sťažovateľa okresný súd vo veci riadne koná. Aj vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom nemá ústavný súd dôvod pochybovať o takto vymedzenom období trvania zbytočných prietáhov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (m. m. I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý, čo sa týka oblasti občianskeho súdneho konania, vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (napr. PL. ÚS 25/01).

Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo

zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nedochádza (a to aj napriek tomu, že vo veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté), je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovateľ namietol nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní, ktorá podľa neho skončila 18. januára 2005, pričom po tomto dátume už podľa neho k ďalším priet'ahom nedochádza. Jeho sťažnosť však bola doručená ústavnému súdu 14. marca 2005, teda v čase, keď už okresný súd podľa jeho názoru vo veci riadne koná.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd ďalej konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaných ustanovení zákona o štátnej správe súdov, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Po upozornení predsedníčky okresného súdu na priet'ahy možno z ďalšieho postupu okresného súdu, avšak aj z toho, čo uviedol sťažovateľ, vyvodíť, že predsedníčka okresného súdu na jeho upozornenie adekvátne reagovala a prijala v primeranej lehote potrebné opatrenia proti pokračovaniu zbytočných priet'ahov v predmetnom konaní, čím sa konanie urýchlilo a zabezpečil sa jeho ďalší plynulý priebeh. V dôsledku toho došlo aj k odstráneniu protiprávneho stavu zapríčineného dovtedajšou nečinnosťou okresného súdu, čo podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach prípadu znamená, že sťažnosť nie je aj z toho dôvodu opodstatnená.

Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2005